

Kilon koulun johtokunta

LAUSUNTO KILON JA KERAN ALUEEN SUOMENKIELISTEN PERUSOPETUSPALVELUJEN KEHITTÄMISESTÄ

Kilon koulun johtokunta kiittää mahdollisuudesta jättää lausunto Kilon ja Keran alueen koulusuunnittelusta.

Suomenkielinen perusopetuksen tulosityksikkö on lausuntopyynnössään esittänyt erilaisia vaihtoehtoja suomenkielisten perusopetuspalveluiden kehittämiseen Kilon ja Kerassa. **Vaihtoehdossa 1.** esitetään ensinnäkin, että Kilonpuiston koulun kaksikielinen opetus siirtyy Kilon kouluun 1.8.2024 lukien vuosiluokka kerrallaan lukuvuoden 2024–2025 1. luokasta alkaen. Toiseksi tässä vaihtoehdossa esitetään, että valtaosa Kilon koulun 6. luokkalaisista oppilaista siirtyisi 7.luokalle perustettavaan Keran yläkouluun (Kutojantie 2) lukuvuodesta 2024–2025 alkaen. **Toisen vaihtoehdon** ensimmäinen osa on sama kuin ensimmäisessä vaihtoehdossa, mutta kaksikielinen opetus siirtyisi nopeammin Kilon ja Keran kouluihin. Toinen osa tätä vaihtoehtoa on sama kuin ensimmäisessä vaihtoehdossa. **Kolmannessa vaihtoehdossa** esitetään ensinnäkin, että Kilonpuiston koulun ilmaisutaidepainotettu opetus (vuosiluokat 7–9) järjestettäisiin 7. luokasta alkaen Keran koulussa alkaen 1.8.2024. Toinen osa kolmatta vaihtoehtoa on sama kuin kahdessa ensimmäisessä.

Kilon koulun johtokunta pitää kannatettavana ensimmäisen vaihtoehdon ensimmäistä osaa, jossa Kilonpuiston koulun kaksikielinen opetus siirtyy Kilon kouluun 1.8.2024 lukien vuosiluokka kerrallaan lukuvuoden 2024–2025 1.luokasta alkaen. **Lisäksi johtokunta kannattaa myös toisen vaihtoehdon ensimmäistä osaa**, jossa ehdotetaan, että kaksikielinen opetus siirtyy vaiheittain vuosiluokkien 1–6 osalta Kilon kouluun. **Kilon koulun johtokunta ei kuitenkaan kannata kolmannen vaihtoehdon ensimmäistä osaa**, jossa Kilonpuiston koulun ilmaisutaidepainotettu opetus järjestettäisiin 1.8.2024 alkaen Keran yläkoulussa. **Kilon koulun johtokunta ei kannata yhdenkään esitetyn vaihtoehdon osaa**, jossa esitetään Keran yläkoulun aloittamista Kutojantien väistötilassa 1.8.2024. **Johtokunta esittää, että Keran yläkoulun suunnittelun osalta asia palautetaan valmisteluun.**

Johtokunnan mielestä valmistelussa on ensinnäkin huomioitava paremmin Kilon koulun oppilaiden kokonaistilanne, sillä heillä on takanaan erittäin kuormittavat väistövuodet monessa eri koulussa vuosina 2021–2023. Monet oppilaiden huoltajat ovat ottaneet yhteyttä johtokunnan jäseniin ja tuoneet esiin, että Kilon koulusta yläkouluun Keraan siirtyvillä lapsilla on takanaan ensin koronavuodet etäopetuksessa, sen jälkeen hajanaiset 2,5 vuotta erinäisissä väistötiloissa (Monikko, Karhusuo, Perkkää ja Laajalahti) ja vuoden päästä opetus jatkuisi jälleen 7.–9.luokilla väliaikaistiloissa. Näistä poikkeusoloista johtuva kuormitus kasvaa perheiden mukaan liian suureksi, sillä tämän seurauksena iso osa Kilon alueen lapsista viettäisi suurimman osan koulupolustaan väistötiloissa. Ennen näin merkittävästi lasten elämään vaikuttavien päätösten tekoa asiasta tulisi tehdä lapsivaikutusten arviointi. Esimerkkinä osallisuuden ja koulu yhteisöön kuulumisen näkökulmat: Ne 7. luokkalaiset oppilaat, jotka ensimmäisinä siirtyisivät Keran yläkouluun, olisivat olleet 3. vuosiluokasta saakka väistötiloissa. Samat oppilaat ovat joutuneet opiskelemaan etäkoulussa korona-aikana ennen Kilon koulun väistöaikaa sekä vaihdelleet erinäisiä väistötiloja Kilon koulun rakentamisen aikana. Lisäksi he siirtyisivät ensimmäisenä vuonna ”yksin” Keran yläkoulun väistötiloihin, jossa viettäisivät vuosiluokat 7.–9. Voisi olettaa, että nämä oppilaat jäävät täysin paitsi suurimmasta osasta koulun yhteisöllisyydestä ja kouluun kuulumisen tunteesta opiskellessaan etänä tai ”pienissä porukoissa” ja väistötiloissa suurimman osan koulupolustaan.

Toinen perustelu asian palauttamiseen valmisteluun on, että lausunnon antajat eivät ole saaneet riittävästi tietoa Kutojantien tiloista, opetuksen järjestämisestä, piha-alueista tai turvallisuudesta. Kilon koulun johtokunta ehdottaa, että suunnitelmissa tuodaan kattavammin esiin (esimerkiksi havainnekuvin) opetuksen järjestäminen Kutojantien tiloissa. Suunnittelusta vastuussa olevat virkamiehet ovat esittäneet (vastaus sähköpostitiedusteluun Salla Venäläiselle 8.5.23), että Kutojantiellä on virikkeelliset ja turvalliset piha-alueet sekä mahdollisuus opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen kaikissa oppiaineissa. Tätä tulisi havainnollistaa erityisesti taide- ja taitoaineiden osalta. Tiloista ja opetusjärjestelyistä (koulun johtaminen, henkilöstösuunnittelu, opetus) tulisi tuottaa lisää tietoa asianosaisille ennen päätöksen tekemistä.

Kolmantena perusteluna Kilon koulun johtokunta pitää sitä, että uutta koulurakennusta Keraan ei ole vielä edes Espoon kaupungin investointilistalla ja tästä voi päätellä, että uusi koulurakennus ei ole valmis yli kymmeneen vuoteen. Näin pitkällinen koulun pito väliaikaistiloissa Keran yläkoulussa ei ole kestävä ratkaisu. Päätöksenteon tueksi tarvitaan tarkempia suunnitelmia uuden Keran koulun valmistumisesta, jotta asiaan on mahdollista ottaa kantaa.

Lausuntopyynnön tausta-asiakirjoissa oli mainittu suunnittelun perusteluina hallintolain 31 § ja 41 § kohdat, joissa on kirjattu, että **viranomaisen tulee varata asianosaisille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista.** Joukko Kilon koulun oppilaiden vanhempia kanteli eduskunnan oikeusasiamiehelle Kilon koulun väistösuunnitelman valmistelusta ja sisällöstä 17.3.2021. EOA antoi vastauksen 15.6.2022 (asia EOK/1940/2021).

Ko. ratkaisun mukaan asiassa ei ollut toimittu lainvastaisesti tai ylitetty viranomaisille kuuluvaa harkintavaltaa. EOA kuitenkin kiinnitti ratkaisussaan yleisesti huomiota kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin seuraavalla tavalla: ”Totean kuitenkin yleisesti, että kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaaminen edellyttää riittävää viestintää ja tiedottamista kunnassa valmistelussa olevista asioista ja niitä koskevista suunnitelmista sekä palvelujen käyttäjien mielipiteiden selvittämistä siten, että osallisilla on vielä todellinen mahdollisuus vaikuttaa asiaan ja että heille varataan kohtuullinen aika mielipiteidensä esittämiseen. Perusopetuksen järjestämisessä on kyse lapsen keskeisestä perusoikeudesta opetukseen. Katson, että perusoikeusmyönteisen laintulkinnan mukaisesti näissä tilanteissa tulee kiinnittää erityistä huomiota oppilaiden ja heidän huoltajiensa vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseen.”

Edellä mainituilla perusteluilla Kilon koulun johtokunta esittää, että Keran yläkoulun suunnittelu tulee palauttaa valmisteluun. Kilon koulun oppilaiden osalta asiaa tulee tarkastella lasten edun ensisijaisuuden näkökulmasta. Iso osa Kilon koulun oppilaista joutuisi opiskelemaan poikkeustiloissa suurimman osan koulupolustaan. Jotta näiden lasten etu tulee huomioituksi tässä päätöksenteossa, asiasta tulee tehdä lapsivaikutusten arviointi ennen päätöstä. Lisäksi kaikille asianosaisille (erityisesti oppilaat ja heidän huoltajansa) tulee taata riittävät ja todelliset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet heitä koskevissa asioissa. Lausuntopyynnön tausta-aineistoissa ei ole riittävällä tarkkuudella kuvattu opetuksen järjestämistä (esim. tilat, piha-alueet, liikenneturvallisuus ja mahdollisuuden järjestää opetussuunnitelman mukaista opetusta). Nämä tulee saattaa kaikkien asianosaisten tietoon ennen päätöksentekoa. Tällä hetkellä asioista on tiedotettu Kilon koulussa ja Kilonpuiston koulussa opiskelevien oppilaiden huoltajille. Lisäksi asiasta pitää tiedottaa muissa koulussa (esim. Rastaalan koulu) tai varhaiskasvatusyksiköissä opiskelevien lasten huoltajia, joiden lapsia nämä päätökset tulevat koskemaan. Lisäksi tausta-aineistoja tukee tarkentaa sen osalta, kuinka monta vuotta opetusta Keran yläkoulun poikkeustiloissa järjestetään ja mikä on uuden Keran koulun valmistumisaikataulu.